

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії,
в.о. ректора УДУНТ, професор

Костянтин СУХИЙ
« 26 » квітня 2024 року

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
за освітньо-науковою програмою «Охорона праці»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Дніпро – 2024

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Беліков А. С., д.т.н., професор, зав. кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки

Налисько М. М., д.т.н., професор, проф. кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки

Шаломов В. А., к.т.н., доцент, доц. кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки

Пилипенко О. В., к.т.н., доцент, доц. кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки

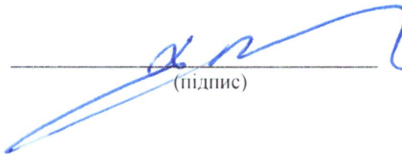
Берлов О. В., к.т.н., доцент, доц. кафедри охорони праці, цивільної та техногенної безпеки

Програму схвалено на засіданні кафедри **охорони праці, цивільної та техногенної безпеки**

Протокол від «10» квітня 2024 року № 15

Завідувач кафедри

«10» квітня 2024 року

_____
(підпис) (Анатолій БСЛІКОВ)
(ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною радою факультету **цивільної інженерії та екології**

(назва)

Протокол від «18» квітня 2024 року № 7

Голова

«18» квітня 2024 року

_____
(підпис) (Анатолій ПЕТРЕНКО)
(ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено:

в.о. директора ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
д.т.н. проф.

_____
(підпис) **Владислав ДАНИШЕВСЬКИЙ**
(ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1.1. Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування освітньо-наукової програми «Охорона праці» для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 263 «Цивільна безпека».

1.2. Основними задачами фахового вступного випробування є оцінка теоретичної підготовки абітурієнта з професійно-орієнтованих дисциплін фундаментального циклу та фахової підготовки; виявлення рівня та глибини практичних вмінь та навичок.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми абітурієнти повинні:

знати: основні положення професійно-орієнтованих дисциплін «Основи охорони праці», «Безпека життєдіяльності», «Теорія горіння та вибуху», «Пожежна безпека», «Управління охороною праці», вимоги нормативних документів до охорони праці на робочих місцях.

вміти: аналізувати санітарно-гігієнічні умови праці, організувати розслідування нещасних випадків, профзахворювань та аварій на підприємстві, організувати атестацію робочих місць, використовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу на людину і довкілля, прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Основи охорони праці

Законодавство України в галузі цивільної безпеки та охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Аналіз виробничого травматизму. Розслідування та облік нещасних випадків. Основні поняття фізіології праці. Основні поняття гігієни праці. Основні поняття виробничої санітарії. Мікроклімат виробничих приміщень. Нормування мікроклімату. Загальні заходи та засоби нормалізації мікроклімату та теплозахисту. Забруднюючі речовини повітря на робочих місцях, нормування, дія на людину. Методи боротьби з шкідливими речовинами, що потрапляють в повітря робочої зони. Основні світлотехнічні поняття та одиниці. Види виробничого освітлення. Природне та штучне освітлення. Дія шуму на людину. Нормування та вимірювання шумів. Вплив вібрації на людину. Методи гігієнічної оцінки та нормативні параметри виробничої вібрації. Основні поняття і характеристики іонізуючих випромінювань. Біологічний вплив іонізуючих випромінювань. Нормування іонізуючих випромінювань. Дія електричного струму на організм людини. Класифікація приміщень за небезпекою електротравм.

2.2. Безпека життєдіяльності

Ризик як оцінка небезпеки. Управління ризиками надзвичайних ситуацій соціального характеру. Основні напрямки в організації безпеки при надзвичайних ситуаціях соціального характеру. Життєві важливі інтереси і цінності населення. Класифікація надзвичайних ситуацій. Джерела і види техногенних надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації природного характеру. Надзвичайні ситуації техногенного характеру. Анатомо-фізіологічна структура людини. Будова і властивості аналізаторів. Характеристика основних аналізаторів безпеки життєдіяльності. Загальні уявлення про обмін речовин та енергією. Значення нервової системи в життєдіяльності людини. Психофізіологічні фактори небезпек. Фактори, що впливають на продуктивність праці.

2.3. Пожежна безпека

Законодавча і нормативно-правова база пожежної безпеки. Причини та наслідки пожеж. Складові та загальна схема забезпечення пожежної безпеки. Сутність та види горіння. Класи пожеж. Показники пожежовибухонебезпеки речовин і матеріалів. Класифікація вибухонебезпечних газів і пароповітряних сумішей. Класифікація будівельних матеріалів, будівельних конструкцій, будівель за пожежно-технічними характеристиками. Основні принципи аналізу і класифікації об'єктів за їх вибухопожежонебезпекою. Категорії приміщень і будівель за вибухопожежною і пожежною небезпекою. Класифікація пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зон. Система попередження вибухів і пожеж. Система протипожежного та противибухового захисту. Вимоги пожежної безпеки до території підприємств. Шляхи евакуації. Пожежна безпека електричних установок. Пожежна безпека опалення та вентиляції.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій тестовій формі. Кожного року перелік тестових питань оновлюється на 30%. Абітурієнт на початку випробування отримує пакет документів, до складу якого входять: екзаменаційний білет, аркуш відповідей та вкладка. Екзаменаційний білет містить 15-ть питань та по 5-ть фіксованих відповідей до кожного питання (тільки одна відповідь є правильною).

Протягом фіксованого часу вступнику належить виконати запропоновані тестові завдання. На виконання завдань надається 60 хвилин.

Усі відповіді повинні бути занесені до основного поля аркуша відповідей у вигляді будь-якої позначки в області чотирикутника, що відповідає номеру правильної, на вашу думку, відповіді.

Якщо вступник зробив помилку на основному полі аркуша відповідей, необхідно виправити її, скориставшись полем для виправлення помилок, яке розташовано в правій частині аркуша відповідей. Для виправлення відповідей, які вступник вважає за неправильні, необхідно поставити будь-яку позначку у чотирикутник поля для виправлення помилок відповідно до питання з неправильною, на думку абітурієнта, відповіддю в основному полі. Надані відповіді в межах поля для виправлення помилок будуть зараховані замість відповідних, поданих на основному полі для відповідей.

Оцінювання знань вступників за результатами тестування здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів (100 + сума отриманих балів з тестування). В залежності від складності питань кожне з них оцінюється наступним чином: питання з 1-го по 7-ме включно оцінюються в 4-ри бали; з 8-го по 13-те включно – у 8-м балів; 14-те та 15-те питання оцінюються в 12 балів кожне.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Беліков А.С. Основи охорони праці Підручник / А.С. Беліков, Б.В. Болібрех, В.А. Шаломов, В.В. Сафонов.– Дніпро: ПП «Кулик В.В.», 2019. – 452 с.
2. Ткачук К.Н. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006 – 448 с.
3. Беліков А.С. Пожежна безпека. Підручник / А.С. Беліков, О.В. Пилипенко, Ю.Г. Шаранова, В.М. Довгаль [та ін.] – Дніпро: Журфонд, 2019.– 508 с.
4. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник / В.Ц. Жидецький.– Львів: УАД, 2006 – 336 с.
5. Гандзюк М.П. Основи охорони праці. Підручник / М.П. Гандзюк, Є.П. Желібо, М.О. Халімовський.– К.: Каравела, 2008. – 384 с.
6. Яремко З.М., Тимошук С.В., Третяк О.І., Ковтун Р.М. Охорона праці: Навч. посіб. за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 69 с.
7. Гогіташвілі Г.Г. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами / Г.Г. Гогіташвілі, Є.Т. Карчевські, В.М. Лапін. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
8. Березуцький В.В. Основи охорони праці / В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін. За ред. В.В. Березуцького. – Харків: Факт, 2005. – 480 с.

9. Євдін О.М. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1. Техногенна та природна / О.М. Євдін, В.В. Могильниченко, М.А. Скидан, Е.О. Рибаківа. За ред. В.В. Могильниченка.– К.: КІМ, 2007.– 636 с.

10. Є.П. Безпека життєдіяльності / Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний.– К.: Каравела, 2008.– 288 с.

11. Толлок А.О., Крюковська О.А. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник / А.О. Толлок, О.А. Крюковська. – Дніпродзержинськ, 2011.– 2015 с.

12. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. посіб. – 2-ге видання – Л.: Банк. Коледж; К.: Т-во «Знання», 1999. – 186 с.

13. Кусковець С.Л., Основи пожежної безпеки виробництва. Навчальний посібник / Кусковець С.Л., Кухнюк О.М., Крук С.І., Шаталов О.С.– Рівне: НУВГП, 2016.– 248 с.